

Вестникът излиза един път в седмицата.

Годишен абонаментъ 50 ЛЕВА ПРЕДПЛАТЕНИ

Желателни писма не се приематъ

Ръкописитъ не се връщатъ

ЕДИНЪ БРОЙ 1 ЛЕВЪ

ПРОБУДА

Вестникъ за просвѣта, политика и стопанство.

ИЗДАВА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ

ЦѢНИ НА ОБЯВЛЕНИЯТА:

За обявления по 1 лв. на квадрат. сантиметъръ; годишни, свадбени и некролози по 30 лв., панахида и благодарности по 20 лева. За други обявления и съобщения по споразумения.

Всичко що се отнася до вестника се изпраща до БОТЮ СТОЙНОВЪ гр. СВИЩОВЪ

Д. БЪРОВЪ - АДВОКАТЪ
СВИЩОВЪ

Писалище срещу Окр. Сждъ

Д-ръ Цвѣтанъ Дяковъ - Адвокатъ

София, бюро ул. Левски
№ 11 втория, етажъ, телефонъ
№ 5301; срещу общината.

ЛАЗАРЪ ВАСИЛЕВЪ
АДВОКАТЪ - СВИЩОВЪ

Писалище срещу Окр. Сждъ
до Северна Банка.

НИКОЛА СПАСОВЪ

п. Адвокатъ
гр. Свищовъ

Г-ца Вѣра Ник. Спасова

и

Г-нъ Инж. Димитъръ Драгиевъ
ще се вѣнчелятъ на 11 того 10 часа
прѣдъ обѣдъ въ църквата
„Св. Троица“.

Поздравленията въ църквата.
Настоящото заменя отдѣлни покани.
Свищовъ. Търново.

ЗЕМЛЕДѢЛСКАТА БАНКА

Земледѣлската Банка е единствения у насъ голѣмъ кредитенъ институтъ за задоволяване нуждитъ на земледѣлското население съ кредитъ. Тази нужда е схваната още отъ турско време и прѣзъ 1862 год. Митхадъ паша е основалъ така нареченитъ „Общополезни каси“, които запазиха своето съществуване и слѣдъ освобождението. Прѣзъ 1895 г. тия каси се обединиха съ едно централно управление, а прѣзъ 1904 г. образуваха днешната Земледѣлска Банка.

Общо-полезнитъ каси на Митхадъ паша сж образували своя капиталъ отъ вноскитъ на населението. Тѣ сж били образувани главно за да задоволятъ една крещяща нужда на нашето земледѣлско население отъ кредитъ, което до тогава безмилостно е било обираемо отъ частни лихвари, които сж раздавали пари съ лихва отъ 50 — 100%. Поговорката: „на гроша на день по парица“ и до днесъ е паметна изъ нашето земледѣлско население.

Лихварството е едно обществено зло, което спира всѣки стопански подемъ. Една отъ главнитъ задачи на Земледѣлската банка е да се бори противъ лихварството и да даде подтикъ на земледѣлието. Земледѣлската банка, следователно не е чисто кредитенъ институтъ. Отъ основаването си, та и до сега, тя е играла важна общественна и стопанска роля.

Въ изпълнение на тази общественно-стопанска цѣль банката е задължена отъ чл. 5 на Закона за учредяването ѝ да извършва редъ операции, които съобразно времето и стопанското положение на страната и специално на земледѣлското съсловие тя е извършвала съ малки изключения винаги успѣшно.

Така, земледѣлската банка повдигна и закрепи селското кооперативно движение. Осно-

ва го, подпомогна го съ кредити и го насърчи. Днесъ тя е най-мощния крепитель и ръководител на земледѣлскитъ кооперации.

Земледѣлската банка доставя сѣмена и земледѣлски орджия на земледѣлцитъ. Тукъ тя успѣшно се бори противъ спекулантитъ и правилно насочва дѣйността на нашия земледѣлецъ за подобрене на неговото стопанство. Банката дредприема и извършва свои предприятия отъ естество да развиятъ земледѣлието и отраслитъ му. Въ това отношение тя строи за своя смѣтка сушилни на пашкули, винарски изби, върши търговия съ пашкули и други земледѣлски произведения или насърчава кооперативи съ сжщата цѣль. Най-сетнѣ банката и днесъ продължава най-ефикасна борба съ остатѣцитъ на лихварството. Тя слѣди положението на всѣки земледѣлецъ и предъ опасността на стопанското му разорение тя се явява въ негова помощ, давайки възможност на задължнелия земледѣлецъ да изкупи имота си.

Покрай тази общественостопанска задача банката изцѣлнява и чисто кредитна служба: отпуска заеми подъ ипотека, подъ залогъ на добитѣкъ и подъ поржчителство.

Въ изпълнение на тази дѣйностъ банката до днесъ е пласирала между земледѣлското население своя капиталъ отъ 500 милиона лева и още 4 милиарда и 500 милиона лева други народни спестявания.

Въ сегашни дни на страшна стопанска криза, която гнети най-вече нашето земледѣлско население. Банката единствено е призвана да изиграе своята спасителна роля.

Тя ще трѣбва да извърши голѣмото освободително дѣло на нашия земледѣлецъ, като го улесни въ изплащане на неговитъ задължения. Къмъ банката трѣбва да се конвертиратъ всички задължения на

земледѣлеца. Необходимитъ срѣдства въ пари за тази цѣль банката ще слѣдва да намѣри и въ това отношение тя трѣбва да бѣде подкрепена отъ правителство и народа. Тази наложителна задача на банката за днешно време бѣше поставена отъ бившето правителство. Управлението на банката се зае съ нейното изпълнение.

Тъкмо въ този моментъ М-ръ Гичевъ иска отъ парламента мандатъ да смѣни управлението на банката и този мандатъ е вече даденъ, Утрѣ ще имаме нова управа на банката.

Смѣната на Управителния съветъ може да се иска или поради извършени престѣпления, или поради неправилно ръководение дѣлата на банката, или поради конфликтъ между банката и правителството, когато послѣдното иска да провѣде своя политика.

Прѣстѣпления до сега нито сж разкрити, нито констатирани въ досегашнитъ банки у правници, смѣната на които се иска. Неправилно ръководство на банковитъ дѣла и изобщо отклонение на банковата дѣйностъ отъ прѣмата ѝ законоустановена задача, за което помѣнаваме по-горѣ съ сериозностъ не се потдържа.

Нова сериозна политика на правителството не се посочва, не се вижда и не се чува, нито пъкъ и дума до днесъ е ставало.

Питаме се и съ право би трѣбвало да се запита всѣки нужденъ земледѣлецъ: защо става тази смѣна? По този въпросъ правителството мълчи, правителствената преса не говори, предизборнитъ агитации не ги повдигаха. Изложението на Министра въ парламента е постно и изнасилено. Той се мъчи да очартае нова политика, но тя е така несъстоятелна, както бѣ предизборната агитация за поскъпване на житото или поефтиняване на индустриалнитъ произведения, че никой вече не ѝ вѣрва. Тя е такава, че финансовия Министъръ се мръщи, като я слуша и ако се продължава да се говори така сигурно други шамари ще се получатъ отъ Женева. Тази политика е несигурна и сериозно за нея не мислятъ останалитъ Министри отъ кабинета. Впрочемъ по този въпросъ ще се повърнемъ.

Сжщината на новата политика, оная която се прилага и тукъ, както и съ смѣната на други чиновници е настаняване на свои хора. Това за жалостъ не е никакъ „ново“, а

изкарване на старото, което отдавна бѣ забравено.

Новата властъ обяви цѣлата Държава на търгъ за услуги. На търгъ е обявена и Земледѣлската банка. Наддавачи има много за овакантинитъ мѣста отъ разнитъ партии на новата властъ. Дано този търгъ стане по-безболезненъ за народа. Това е новото и за това е смѣната.

Нова политика, нови закони, нови задачи, нови срѣдства за задълженията на земледѣлеца, за подобрене на земледѣлието, това сж въпроси за които сериозно не се говори.

Училището и политиката.

Пресни сж още въ паметта на българското гражданство и особено на българското учителство печалнитъ години, когато една самозабравила се властъ въ желанието си да оранжевизира всичко не се срамуваше да се бърка и въ душитъ на младото поколение въ училището. И наредъ съ търпянитъ тогава социалистически и комунистически гнѣзда въ училищата, дружбашитъ организираха предъ очитъ и мимо волята на учителството ученически дружби, чрезъ които ученицитъ искаха да командуватъ учителитъ. За да угодятъ на своитъ партизани и за да се харесатъ на ученичеството и го спечелятъ за своята съсловна идеология дружбашкитъ управници се намѣсваха въ ученическитъ стачки въ полза на послѣдното, отмѣняваха рѣшения на учителскитъ съвети за изключени и наказани ученици по ходатайство на влиятелни партизани и се бѣ стигнало до една такава деморализация и разслабване на училищната дисциплина и опартизаняване на крехката душа на ученика, че трѣбваше да дойде девети юний за да тури край на тия порядки. И първитъ грижи на Александъръ Цанковъ, като министъръ на Просвѣтата бѣха да извади младежъта отъ прашнитъ клубове на разнитъ партии и да я отпрати къмъ стройнитъ редове на спортнитъ организации, кждето да може да кали своето тѣло и да подготви своя духъ за по-добри бжднини на нашето отечество. Благодарение на взетитъ мѣрки и издаденитъ окръжни, автоматически изчезнаха отъ училището разнитъ дружби, кржжози и пр. Политиката и партизанството вѣнъ отъ училището — това бѣха лозунгитъ на

тогавашната власт и благодарение на това младежът би де спасена отъ отровата, която и безъ това причинява толкова опустошения въ душитѣ на възрастнитѣ. Въ послѣднитѣ двѣ три години, обаче, тукъ тамъ и специално въ нашия градъ се забѣлѣзва една усиlena агитация между ученичеството въ двѣтѣ гимназии отъ страна на комуниститѣ и много ученици било тайно, било явно започнаха да четатъ и разпространяватъ комунистическа литература и вършатъ агитация между другаритѣ си. Като реакция на тоя бѣсенъ пристѣпъ на комунизма средъ ученичеството се яви и родозащитническата агитация средъ сжшото. Министерството на просветата прѣзъ времето пакъ на министъръ Цанковъ издаде едно много строго окръжно, съ което нареди да се наказватъ и преследватъ еднакво строго всички организации имащи политически характеръ, като изрично подчерта, че и родозащитническитѣ организации сж такива и трѣбва да се преследватъ еднакво строго. Самъ министъръ Цанковъ потвърди миналата година решението на учителския съветъ на Свищовската Реална Гимназия за наказанието на нѣколко ученици родозащитници и въпреки ходатайството и намѣсата на разни организации и лица отъ града, той не се съгласи да отмени взетата мѣрка, а постѣпваше точно както се искаше отъ училищната власт.

Защо тогава единъ очевидно неосведоменъ човѣкъ безъ подписъ въ излизания въ града ни в. „Свободна мисълъ“ за лишенъ пѣтъ и ни въ клинъ, ни въ ржавъ гризе цървулитѣ на Ал. Цанковъ въ послѣдния брой на тоя вестникъ въ статията, въ която се говори за комунизма и родозащитничеството между ученицитѣ? И не прави ли впечатление, че тоя Господинъ много пѣти вече като повдига сжщия въпросъ, говори съ едно необикновено остървение противъ ученицитѣ родозащитници, докато явно менажира ученицитѣ комунисти, вмѣсто да застане на здравата позиция на министерството на просветата преди 21 юний, която трѣбва да бжде позиция и на всички които искатъ да запазятъ чистата дѣтска душа отъ бацила на партизанството разнасянъ било отъ комунисти, било отъ родозащитници, било отъ другаритѣ.

Ц. Д.

Обновление на новата власт.

„Обновленията“ на новата власт продължаватъ. М-ръ Гичевъ назначи стотици партизани за надничари въ своето Министерство. Сжщия уволни и размѣсти около 300 агрономи, за да угоди на партизански искания. Агрономитѣ, каквито и да бждатъ тѣ, обаче, тѣ сж и ще бждатъ носителитѣ на земеделска просвѣта средъ земеделския народъ. Тѣхната дѣйностъ е надъ партийна, тя е чисто културна. М-ръ Гичевъ оповѣсти, че ще се занимае и загрижи за трансформация на нашето земледѣлие. Въ това отноше-

ние той, пѣкъ и и всѣки политикъ би слѣдвало да прочете научната книга на бившия М-ръ на Земледѣлието проф. Янаки Молоовъ — „насоки на нашето земледѣлие“. Това е дѣйностъ културно-стопанска, натази дѣйностъ партизанитѣ на М-ръ Гичевъ нито я разбиратъ, нито могатъ да приложатъ. Нуждни сж просвѣтени агрономи, които стоятъ далечъ отъ партийното блато на М-ръ Гичевъ. Това бѣ дѣло на бившата власт. Новото на М-ръ Гичевъ е мръсно и кално....

Народния представител отъ Дем. Сговоръ Иванъ Г. Лѣкарски е отправилъ питане до М-ра на просвѣтата за незаконното и безразборното уволнение на учители.

Ще чакаме съ нетърпение отговора на Министра.

Законопроекта на храноизноса все още се разглежда отъ парламентарнитѣ комисии на три Министерства: Земледѣлието, Финансовото и Вътрѣшното. По този въпросъ лековѣрно се партизанства и отъ депутати и Министри, а той е отъ голѣмо и сждбоносно значение и за народъ и за държава.

Бившето правителство, което създаде този законъ, който и днесъ е въ сила и дѣйствию, силно се критикуваше, че е закѣснѣло съ създаването му.

Днесъ, „новата“ власт не само че закѣснѣва, но като че ли Министри и депутати на отдѣлнитѣ партии отъ тази власт играятъ на спортъ съ този законъ, а съ него толкова предизборни обѣщания се дадоха, та се създаде една твърда вѣра у народа, че житото ще стане 6 лева килограма.

Гласуванъ е вече и закона за картелитѣ, съ които хората на „новата“ власт ковѣха най отровни стрѣли срѣщу правителството на Демократическия Сговоръ. Всичкото зло се сочеше въ картелитѣ, като се викаше, че тамъ е сжщията. Закона се създаде, обаче, ефтенята отъ тамъ нѣма да дойде, а ще дойде отъ премахване на спекулата, която е и вънъ отъ картелитѣ. Ефтенята ще дойде и слѣдъ премахване на стопанската криза, която иде отъ вънъ. Картелитѣ, обаче, за голѣмо очудване на Министри и депутати, още повече на наивни партизани ще продължаватъ да се раждатъ и живѣятъ.

Важно е изявлението на финансовия М-ръ Г-нь Гергиновъ по законопроекта за измѣнение Закона за Нар. Банка. Г-нь Министра е направилъ доклация, че полага усилия за запазване на лева и е показалъ надежди, че той е запазенъ.

Предизборнитѣ агитации на „новата“ власт, обаче, бѣха насочени срѣщу здравината лева. Кой не слушаше съ моментно облекчение на разруха пагубнитѣ агитации, че първото дѣло на „новата“ власт ще бжде да сваля лева, като започне печатането на банкноти? Народа биваше увѣряванъ, че съ една кокошка продадена петъченъ денъ на пазаря ще си плати борча.

Печатайте банкноти господа, защо се бавите и защо не обновлявате? Народа чака облекчения, а „новата“ власт забрави тия обѣщания и прави декларация, че ще пази българската народна монета. Финансовия М-ръ Г-нь Гергиновъ полага усилия за това и иска да излѣзе по-майсторъ отъ своя предшественникъ. Г-нь Молловъ съ спокойствие му дава умъ и го учи: „ще вървите изъ моя пѣтъ. Други пѣтъ за България нѣма!“.

Жалко политическо падение диктувано само отъ желание за власт, а народа чака обновление...

ГРАЖДАНИ! Обърнете внимание на документитѣ, който печата в. „Зора“ за претателската дѣйностъ на Ал. Обовъ и Коста Тодоровъ — идейнитѣ вдъхновители на в. „Пладне“. Вѣстникъ „Зора“ е най-близкия до правителството вѣстникъ.

Печ. А. Д. Паничковъ—Свищовъ

ХРОНИКА

Сждитѣ изпълнители при сжда Жеко Желевъ и Петко Поповъ сж преместени единъ вместо други по взаимно съгласие

Износъ на десертното грозде усилено започна, за сега се приема само АфузъАли, следъ неколко дни ще започне експорта на Дамятъ, г. г. лозаритѣ да се отнасятъ за свѣдения до представителя на експортната фирма Славовски съ агронома Пенчевъ тукъ, приеманото става на пристанището въ магазинята на митницата и лозята, заплащания веднага.

Пазаря това крупно дѣло на Дем. Сговоръ за града се развива въ голѣма степенъ, винаги въ Петъкъ града добива панаиренъ видъ.

Съобщава се на г. г. дописницитѣ, че на неподписани дописки не ще се дава мѣсто въ вѣстника, тъй като за изнасянитѣ факти редакцията не може да поеме отговорностъ.

Съобщаватъ ни отъ с. Козаръ Белѣни за нечувание тероръ отъ новата 3-а комисия върху нашитѣ приятели, обръщаме сериозно внимание на г. г. Окол. Началникъ да

степне юздитѣ на прѣседателя на 3-та комисия за да не се предизвика саморазправий.

На 3 того бѣ празника на независимостта (партийния празникъ на демократитѣ) правеше впечатление, че само групичката демократи отъ 31 юний празнуваше, сжщите които празнуваха всѣка година годишнината на 9 юний.

Министеръ на просвѣтата Върбеновъ е далъ нареждания до сждитѣ изпълнители да почнатъ извѣшвания продажби на имотитѣ на неизпривнитѣ длѣжници. Желателно е послѣднитѣ да влѣзатъ въ връзка съ кредиторитѣ си за да се избѣгнатъ излишни разноски. Отъ разговори които сме имали съ тукашни търговци послѣднитѣ сж готови да направятъ всички улеснения на длѣжницитѣ си.

Сждебна палата.

Въ недѣля 11 того началника на гражданското отдѣление при министерството на правосъдието г-нь Г. Пановъ заедно съ архитектъ ще пристигнатъ въ града за избирание мѣсто за сждебна палата.

ЧИТАЛИЩЕ „ЕЛ. и КИРИЛЪ Д. АВРАМОВИ“—СВИЩОВЪ

Обявление

Настоятелството на читалището „ЕЛ. и КИР. Д. АВРАМОВИ“—Свищовъ обявява на интересующитѣ се, че на 20 октомврий т. г. въ 3 часа следъ пладне въ канцеларията на читалището ще се произведе (за втори пѣтъ) търгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ наемъ за срокъ отъ 3 стопански години една читалищна нива отъ 50 дек. (недѣлими) находяща се въ свищовското землище мѣстността „монастирския баиръ“

Първоначална цена на нивата е по 60 лева годишенъ наемъ на декаръ.

Залогъ за правоучастие въ търга 10 на сто върху първоначалната цена (900) лв.

Конкументитѣ сж длѣжни да представятъ на тържната комисия свидетелство за поданство и честностъ.

Поемнитѣ условия, скицата и другитѣ тържни книжа могатъ да се прегледатъ въ канцеларията на читалището, гр. Свищовъ, 10. X. 1931 г. ОТЪ НАСТОЯТЕЛСТВОТО

ЧИТАЛИЩЕ „ЕЛ. и КИРИЛЪ Д. АВРАМОВИ“—СВИЩОВЪ

Обявление

Настоятелството на читалището „ЕЛ. и КИР. Д. АВРАМОВИ“—Свищовъ обявява за знание на интересующитѣ се, че на 15 октомврий т. г. въ 4 часа следъ пладне въ канцеларията на читалището ще се произведе публиченъ търгъ по доброволно спазаряване за отдаване подъ наемъ експлоатацията на казиното при градския театъръ „ЕЛ. и КИР. Д. АВРАМОВИ“—Свищовъ, за срокъ 2 години считанъ отъ 25 декемврий 1931 год. до 25 декемврий 1933 год.

За вземане участие въ споразумението конкурентитѣ представятъ 10% залогъ.

Поемнитѣ условия могатъ да се видятъ всѣки денъ въ канцеларията на читалището.

гр. Свищовъ, 10. X. 1931 г. ОТЪ НАСТОЯТЕЛСТВОТО.

ПЛЕТАЧНА МАШИНА „ДУБИЕДЪ“

Съ ж кародовъ апаратъ и тастелрингенъ апаратъ за четири цвѣта поставена на фабриченъ желѣзенъ постаментъ съ всички принадлежности, малко употребявана много добре запазена се продава на износни условия.

Всички сведения и условия дава Никола А. Бръчковъ—Свищовъ

Въ новооткрития деликатесенъ магазинъ

== МАДАРА ==

на

Ст. Ат. Нѣневъ — Свищовъ
(СРѢЩУ ДОМЪ — БРЪЧКОВЪ)

Пристигатъ всѣкидневно ПАСТАРМИ, СУДЖУЦИ, ЛУКАНКИ, САЛАМИ, ШУНКИ, Балкански КАШКАВАЛЪ и СИРЕНЕ, Пресно Кравешко МАСЛО, БИСКВИТИ, ШОКОЛАДИ, Финни БОМБОНИ, Чисто Дървено МАСЛО, Екстра МАСЛИНИ, ОЛИО, Минерални ВОДИ, Разни ПЛОДОВЕ и пр.

Качество и цѣни подъ всѣка конкуренция.